

SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvarthal forskuddsvist betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Oppgjelder må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskipte. — Annonsør må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Åndens gaver. — Elisabeth Leseur. — Mannens hender. — Fru Martha Steinsviks foredrag om „undere i Lourdes og Konnersreuth“. — Til avveksling. — Varia.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO — TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Aandens gaver.

«Og en kvist skal skyte frem av Jesses stubb, og en blomst fra hans røtter skal bære frukt. Og Herrens ånd skal hvile over ham, visdoms og forstands ånd, råds og styrkes ånd, Herrens kunnskaps og fromhetens ånd og Herrens frykts ånd vil opfylle ham.» (Es. 11, 1—3).

Jesus Kristus, Guds kraft og skjønnhet, skulde være denne kvist, denne blomst. På Jesus Kristus hvilte fra menneskeordelsens første øieblikk av den hl. Ånd med dens nådes og syv gavers fylde. Hans sjel var det fullendte billede på menneskesjelen. Den hl. Ånds fylde bodde først og fremst i Kirkens hoved, Kristus. Derfra strømmet den til hele Kirkens legeme, strømmet den til enhver av Kirkens medlemmer, til enhver av oss. Lever vi i vennskap med Gud, er vi i nådens stand, da bor også den hl. Ånds syv gaver i oss, ti de er uadskillelig forenet med den helliggjørende nåde. Med helliggjørende nåde forstår vi den hl. Ånds nærværelse og kraft i oss, hvorved vi helliges. Det er den hl. Ånd hos oss og i oss, så vi derfor med full rett kan kalles den hl. Ånds, ja *Treenighetens* templer, ti: «Om nogen elsker mig, da holder han mitt ord, og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og bo hos ham.» (Joh. 14, 23).

De syv gaver driver nåden til en bestemt virksomhet. Man kunde sammenligne deres virken med handlingen der utføres av en som slår gnister ut av en ildsten. Det er syv krefter som kaller troen, håpet og kjærligheten til handling. Likesom på en viss måte

ilden vel alltid er i ildstenen, men ikke kommer for dagen før den ved et slag drives ut, således bor også den hl. Ånd nåde visstnok i en sjel som vokser op i forening med Gud, men den utfolder sig først til handling når den av de syv gaver settes i virksomhet.

Likesom viljens kraft økes ved utholdenhets øvelser, likesom intelligensens kraft gjøres skarpere ved fornuftsøvelser, således økes, utvikles nådens kraft i oss, ved at de syv gaver driver den til handling. Troen, håpet og kjærligheten økes ved at kunnskapens, styrkens og fromhetens gaver opvekker tros-, håps- og kjærlighets-gjerninger.

Den hl. Ånds syv gaver fullkommengjør hele vår menneskelige sjel, fornuft og vilje. Mens visdommens, forstandens, rådets og kunnskapens gave fullkommen gjør fornuften, sikter styrkens, fromhetens og guds-fryktens gave på viljens fullkommengjørelse. Sammen helliggjør de derfor hele sjelen og holder den forenet med Gud. Utfolder disse gaver sig helt, kan de best sammenlignes med seilene på et skib. Jo mere seilene er spent, desto mere vind fanger de, desto hurtigere kan skibet gå. Således ser det ut med den hl. Ånds gaver. Når den hl. Ånds innskytelser i en sjel finner disse syv gaver utviklet, så driver de den rask frem på dens vei til Gud og evigheten. Men de som har forsømt disse åndelige gaver, som har stanset deres vekst, eller har vært etterlatende i deres benyttelse, ligner de næsten helt avtaklede skib, som ligger ubevegelig på vannet. Forgjeves blåser vinden for dem.

Seilene er ikke spent for å oppfange vinden. Det er vanskelig å få bevegelse i disse fartøier. De gjør kanske litt fart ennu, men det skjer langsomt og usikkert, ti de er for størstedelen henvist til sine egne krefter, som de tross alle anstrengelser aldri kan nå frem til frelsets havn med.

Til hvilke høider de syv gaver kan bringe menneskene viser kristendommens store helter fra dens første begynnelse av. Det var mennesker som vi. I virkeligheten har deres skikkelse, Gud være takket, ingen ting tilfelles med de heilig polykromerte billeder og statuer i så mange av våre kirker. Oftest hadde de å kjempe med større lidenskaper, med større vanskeligheter enn vi. De var likeså smertelig og hårdt fristet som vi, mange av dem falt og syndet som vi, i oprikig anger, med en frelsende og sann ydmyghet bad de om miskunnhet, de reiste sig igjen, så holdt de ut i kampen, og Åndens syv gaver har gjort dem til hele kristenhets lysende håp. Det er den mystiske vinstokks modne og rene frukt som roper til oss: «*gjør som vi*».

Erfaringen kaster oss beständig tilbake i Guds favn.

Vi har så vanskelig for å la Ånden fritt ráde over oss. «Jeg», «jeg» vil gjøre det, jeg først og jeg sist, og fra først til sist skuffer jeg'et oss, vi vet det og vi vil allikevel ikke innrette oss etter det vi vet. Hvor lenge vil det være? Inntil vi ikke bare hører, men også svarer på den hl. Ånds tale til oss i våre hjerter, ikke bare av og til, men uavlatelig. Inntil vi erfarer at det liv som den hl. Ånd utfolder i oss, ikke på nogen måte er mindre i kraft, mindre brusende, mindre skjønt enn ungdommens vårtid. Inntil vi selv får opleve at styrkens gave samler all vår menneskelige styrke ene og alene for å foredle den og for sammen med den å utarbeide våre evighetsplaner.

«*Veni, sancte Spiritus, et emitte cælitus lucis tuæ radium*». — Kom hellig Ånd og send til oss en stråle av ditt himmelske lys, skjenk oss de våbner som vi mangler, og fordriv derved det mørke som fienden vil hylde oss i. Send oss den bistand, den kraft, vi trenger i den strid som vi med glede har begynt.

«*Sine tuo numine nihil est in homine*». — Uten din hjelp vil alle våre anstrengelser være forgjeves. Kom og styrk oss!

Elisabeth Leseur.

Om de to foredrag, som Pater Leseur holdt i Dominikanerkirken, har størsteparten av våre abonnenter lest i dagspressen.

Takket være Paterens elskverdighet kan vi her gjen- gi en ennu ikke offentliggjort og derfor muligens ennu mere interessant del av det foredrag som han holdt for det katolske presteskap i Oslo og omegn. Oversettelsen er ordrett etter Pater Leseurs manuskript. (Red.)

. . . Elisabeth følte et ganske særlig kall for bønnen. Hun har på en meget tydelig måte uttalt det i sin «Åndelig Retrett for hver måned», og den spesielle beslutning for den tiende måned som er viet bønnen bør citeres fullstendig, for den danner likesom en liten avhandling om bønnen, og viser hvorledes hun oppfattet den for sig selv. Vil I tillate mig å gi hele dette citat, da det nemlig gir oss meget av hemmeligheten i hennes bestrebelse for å nå helliggjørelse.

*

«Ifølge den guddommelige vilje,» skriver hun, «synes bønnen å være grunnvoden for mitt åndelige kall. Handling blir ofte nektet mig; bønnen er den kamp- plass som alltid er åpen for apostolisk nidkjærhet. Den

er den sikreste form for handling og utsetter ikke den kjære ydmyghet for altfor mange fristelser. Den hensetter sjelen i en fortrolig og vedvarende forening med Gud. Ved den virker Forsynet i oss og i de andre. Den bryter ikke den store stillhet som en innadvendt sjel bør eie. Den fullendes uten at nogen kjenner til den, hvad sjeldent er mulig for handlingen.

Altså be:

En sjelens *indre bønn* fra det dypeste av den selv, hvor jeg uten ord ofrer til Gud mine mest brennende ønsker, min kjærlighet, og gir mig selv til Ham. Bønn, som bønnfaller for mig, for mine kjære, for alle mennesker, for Kirken. En hjertets indre bevegelse mot Jesus Kristus, en innvielse til Ham som er Mester og Venn.

Muntlig bønn. — Denne bønn bør være trofast og regelmessig og aldri tillate mig nogen luner i utøvelsen av mine andaktsøvelser: morgen- og aftenbønner, daglig betraktning, liturgiske bønner, hyppig kommunion, rosenkrans (i det minste et ledd), ofre dagens avlad for sjelene i rensestedet, ofre min *virksomme* dag og min *smertefulle* dag for særlige hensikter, for

sjelene eller for Kirken. Legge i mine andaktsøvelser hele min opmerksomhet, sinnets samling og den glød som min åndelige svakhet og dårlige helbred tillater mig.

Be:

Med *ydmykhet*, for mig, så skyldig og så svak, og som har meget å sone for og meget å opnå.

Med *kjærlighet*, for nesten, for dem jeg holder av, for dem jeg *elsker* med en så brennende ømhet, ved og for Jesus Kristus, for alle, endog de mest skyldige, de lengst borte, de mest ukjente; for Kirken som jeg ærer og elsker som en mor.

For *gjenoppreisning*, for mig, som har meget å gjenopprette, for de kjære sjeler, for synderne, for dem som svikter og forlater Jesus Kristus og Hans Kirke, for dem som ikke kjenner dem, for dem som ikke kjenner til eller ikke vil kjennes ved Ham, den eneste Kjærlighet og den eneste Sannhet.»

Denne opfatning av bønnen er av en så lysende sannhet, at vi ikke nok kan dvele ved den. Den viser oss på en gang det overnaturlige livs kilde og kraft. Og Elisabeth fullstendiggjør sin tanke når hun i sin *Dagbok* sier:

«Bønnen er en form som er ypperligere enn handling; ved bønnen virker vi direkte på Gud, mens den ytre handling bare henvender sig til vår menneskelige bror. Vi er sikre på resultatet av vår bønn; vi kan tvile på virkningen av våre handlinger, medmindre disse handlinger ved sin hensikt er blitt helt overnaturlige, er blitt en annen form for bønn. Be altså og bli aldri trett.»

Og slik som hun råder til, bad hun uten nogensinne å bli trett, en indre bønn og en muntlig bønn med ydmyghet og kjærlighet og for å yde gjenoppreisning.

MANNENS HENDER.

(Oversatt fra engelsk ved SIGRID UNDSET).

IV.

Resten av dagen tenkte Vesle-bror hele tiden på rotten og mannhendene, og om natten drømte han om dem. Han drømte at han stod på kanten av hullet ganske alene, og nede på bunnen var hendene, store og hvite, og rotten lå sammenkrøpet ved siden av dem. Så kom det nogen bakfra og fikk ham til å gå ned i hullet, ikke plutselig men litt etter litt, slik at han hadde tid til å tenke. Han syntes hullet var svært dypt, og det tok tid å nå ned til bunnen, og han undret litt på om rotten kom til å bite ham, men enda mere undret han på hvad han ville få se gjennem gitteret, hvordan mannen ville se ut i ansiktet. Men akkurat da han nådde ned og skulde titte inn, kom det et stort lysglint, og han var lys våken og hørte Peters dype åndedrag ved siden av sig. Men han hadde ingen lyst til å vekke ham, og lå rolig og tenkte på sin drøm til han sovnet igjen ogsov uten å drømme til morgen kom.

Men med én gang han våknet om morgen tenkte han på hendene igjen, og hver gang han lukket øinene, kunde han se dem for sig aldeles tydelig. Dette var nytt og interessant, for han hadde mange ganger før prøvd å få frem igjen om dagen de tingene han hadde sett i drømme, men dette var første gangen han fikk det til. Men nu ikke bare så han hendene, litt etter

begynte de til med å røre sig. Han så dem hele tiden med håndflatene op, og snart begynte fingrene å vinke til ham, bøide sig langsomt sammen og rettet sig ut igjen og ropte ganske tydelig på ham. Han likte å se de vinkende hendene, og hele dagen, så ofte han kunde, stakk han sig inn på et av gjemmestedene sine og lukket øinene og fikk dem til å komme frem igjen. Og om ettermiddagen bestemte han sig til å gå og se igjen stedet og hullet og det lille gårdsrummet. Han var ikke redd mannen nede i hullet, men rrottene var han ikke lite redd, og han ville gjerne ha hatt med sig Peter. Men forklare saken for Peter kunde han ikke, derfor måtte han gå alene og fortrøste sig til en kjepp som våben. Han gikk ofte ærend inn i Tower, og alle kjente ham, så han kom op på loftet og ned i gårdsrummet uten vanskelighet. Der var ingen rotter å se, og det var en stor lettelse.

Han gikk tvers over gårdsrummet og kiket ned i hullet, men det var ingen hender der, og ingenting å se uten litt av gitteret. Men mens han stod der skufet og kiket ned, begynte mannen i hullet å synge. Først nynnet han en melodi en liten stund; så sang han:

*Den mann hvis liv er kjærlighet, han henger minst ved livet.
han lengter imot slutten, og finner ventetiden svær,
ifall han elsker ham av hvem det er ham givet,
all kjærlighetens herre, han som dens ophav er.*

Han sang med klar røst, og det lød snart høiere, snart mere dempet, som om han gikk raskt frem og tilbake på cellegulvet. Melodien var munter, sangen både pen og tiltalende. Han la sig på kne på kanten for å høre mere.

*For vår kjærlighet å eie, han vilde leve livet her;
han villig tok mot dødens kalk og villig drakk den ut,
mer dyrebar enn livet selv vår kjærlighet ham er,
med livets pris han har den kjøpt, Vår Herre og Vår
Gud.*

Denne gang lød sangen tett ved gitteret, og hendene kom strakt ut igjen, med håndflatene op som forrige gang, og igjen blev fingrene avvekslende bøyd sammen og rettet ut. Da bestemte han sig til å stige ned i hullet, for han så det var lett å gjøre det. Han trenget bare holde sig fast i begge sidene og la sig gli ned. Hullet var ikke dypere enn at han hadde hodet over kanten når han stod på bunnen ved gitteret.

Først satte han sig altså på kanten, og så slapp han sig langsomt og forsiktig ned, hele tiden med blikket festet på hendene derned. Når føttene hans kom i høide med kanten av gitteret og mannen fikk se dem, ventet han at mannen ville spørre hva han kom etter. Og dette grudde han for, for han kunde jo ikke svare, og det måtte ta sig lumpent ut. Men føttene nådde ned til gitteret, og mannen gav ikke lyd fra sig. Til slutt stod de på bunnen like ved hendene. Vesle-bror stod med hodet foroverbøyd, og ventet spent på hvad som skulde skje. Et øieblikk etter så han hendene vende sig og strekke sig frem mot føttene hans. Den ene skollissen hans var gått op uten at han hadde lagt merke til det, ogmannens hender knyttet den igjen. Omhyggelig og nøiaktig knyttet de, trakk knuten hårdt til, bant en flott sløfe, og ordnet og glattet den. Vesle-bror måtte le ved sig selv da han så det, for han visste det blev gjort for moro og av vennlighet, og at ansiktet han snart skulle se vilde være muntert og vennlig. Uten videre lot han sig gli ned i hullet, og krøp sammen så nær gitteret han kunde. Men det viste sig at muren bak gitteret var svært tykk, og alt han stirret, kunde han ikke se ansiktet.

Allikevel lød stemmen like ved øret hans.

«Ja, lille venn,» sa den, «dette var altså et lite vennskapsbevis for å innlede bekjentskapet. Stemmen var på ingen måte sorgmodig eller klagende, som en stemme der kom fra graven, den var snarest full av munterhet og stor sinnsro.

Vesle-bror var lei han ikke kunde svare, og skyndte sig å trekke frem en plakat han alltid hadde med sig, hvor Jane hadde skrevet med sin smukke, tydelige skrift:

«Jeg kan ikke si et ord, ti jeg er stump.»

Plakaten stakk han gjennem sprinklene inn dit hvor hendene lå like innenfor, for mannen hadde tatt dem til sig da han kom klatrende ned. Så begynte han å gråte, for han vilde så gjerne ha kunnnet tale.

Mannen tok plakaten og leste den.

«Gråt ikke, lille venn,» sa han. «Om du ikke har talens bruk, så skal vi være sammen i et enda mere stillferdig og kjærlighetsfullt samvær, ikke som pratmakerne med deres tomme ordflom.» Dermed stakk han igjen hånden sin ut gjennem sprinklene og la den på guttens kne. Og Vesle-bror grep den, og begynte å klappe den, og talte på den måten et sprog som Peter og Jane og hans mor forstod, og som han snart så at mannen også forstod.

«Lille venn,» sa mannen mildt, «du skal ikke angre at du er kommet hit til mig. For jeg er en av de fattiges og nødlidendes store skare som man gjør lykkelige bare ved å komme til dem. Og jeg skal berette for dig om min Konge, Ham du visst nettop hørte mig synge om, Ham hvis blotte Navn er mig så elskelig at det utfriar mig av fengsel og motgang og pine.»

Fru Martha Steinsviks foredrag om „undere i Lourdes og Konnersreuth“.

Fra Martha Steinsvik gav i sitt foredrag i Avholdshjemmet torsdag en temmelig ensidig fremstilling av stigmatisasjonsfenomenet i Konnersreuth.

Undertegnede har hatt anledning til å besøke Therese Neumann og få et personlig inntrykk av henne og av forholdene i landsbyen, og vil derfor gjerne få komme med noen bemerkninger om fruens foredrag.

Når man skal gjøre sig op en mening om et fenomen som dette i Konnersreuth, er der tre forskjellige måter å gå frem på.

De godtroende går til saken med et bevisst eller ubevisst ønske om å finne at alt de ser, skal være det det gir sig ut for.

De objektive undersøker saklig tingene, og feller sin dom på grunnlag av sine iakttagelser — uten å være forutinntatt i den ene eller annen retning.

De mistroiske tar fatt på saken med den hensikt å bortforklare det hele, og lar sig i sine undersøkelser ensidig lede av denne hensikt.

Fru Steinsvik er i dette tilfelle en typisk representant for den siste fremgangsmåte.

Det gjelder tydelig nok ikke for fra Steinsvik å la tilhørerne få et objektivt bilde av fenomenet i Konnersreuth slik som det er. Det gjelder å dra alt frem som kan peke i en ganske bestemt retning. Og det gjelder å nedsette betydningen av alt det som ikke synes å peke i den forgonskede retning.

Man kan være enig i meget av det fra Steinsvik sier om Romerkirken og det katolske presteskaps mindre gode egenskaper. (Fru Martha Steinsvik er nemlig uten plett! Red.). Men man må likevel reagere mot hennes ualmindelig ensidige fremstillingsmåte.

Et par misvisende ting i fruens foredrag vilde jeg gjerne spesielt nevne.

Hun fortalte ganske utførlig om hvorledes landsbypresten Naber bodde tvers overfor Therese Neumann, slik at han bare hadde å gå over en smal gate for å komme til henne.

Dette er ikke sant.

For å komme til prestegården fra skredder Neumanns hus, må man først gå over den ganske store markedspllass, dernæst rundt kirken og op i gaten bak denne, hvor presten bor.

Det er ikke ordi dette i og for sig har noen større betydning, at det nevnes, men ordi det karakteriserer foredragsholderens fremstillingsmåte. Det gjaldt nemlig å vise at forbindelsen mellom Therese og landsbypresten var meget intim, og at derfor en suggestiv påvirkning fra landsbyprestens side skulle være grunnen til stigmatisasjonen og visjonene.

Fruen fremhevet denne ukorrektet ved å gjenta den flere ganger.

Det kontroll-forsøk, som ble foretatt i anledning av at Therese ikke tar næring til sig, ble også fremstillet på en ganske misvisende måte.

Fru Steinsvik fortalte at man hadde fått noen nonner fra nabologet til å sitte hos Therese i fjorten dager for å passe på henne. Resultatet av en slik undersøkelse var gitt på forhånd!

Saken stiller sig ikke riktig slik.

Det var Erlanger Universitet som forestod undersøkelsen, som ble foretatt på fullt ut videnskapelig måte. I beretningen om resultatet heter det:

Til opklaring av saken er Therese Neumann fra videnskapelig hold satt i karantene i 14 dager. Karantenen ble gjennemført med den ytterste nøiaktighet. I disse dager var hun ikke et sekund alene. Undersøkelsene strakte seg til alle deler av værelset og alle gjenstander i det, som Therese kom i berøring med. For å undgå at hun vant sine voktere for sig, satt der alltid to sykesøstre i værelset, som gjensidig ikke måtte slippe hverandre av syn. Dessuten var sanitetsråd dr. Seidl, som forestod undersøkelsene, omrent uavbrutt tilstede. Sykesøstrene var hentet fra de forskjelligste steder, og var prøvet gjennem mer enn 20-årig tjeneste i førsteklasses sykehus og klinikker, for at man skulle kunne stole på deres ubetingede pålitelighet og nøiaktighet. De var alle stilt under ed.

Professor dr. Ewald i Erlangen, som ser på begivenhetene i Konnersreuth med den største skepsis, erkjenner at under-

søkelsen ikke kunde være foretatt på en mer betryggende og eksakt måte.

Gjennem denne beretning vil man få et ganske annet inntrykk av kontroll-foranstaltningenes art, enn det man fikk gjennom fra Steinsviks fremstilling.

Det vilde riktig nok være enda mer betryggende om kontrollen hadde funnet sted på en klinik, og ikke i Thereses hjem — som fra Steinsvik hevdet. Men det er ingen grunn til å finne det så merkverdig at Thereses foreldre satte sig imot at dette skulle skje. De eksperimenter som videnskapsmenn hadde foretatt med henne i hennes hjem, var tildels av såpass hårdhendt art, at foreldrene hadde god grunn til å betenke seg på å overlate sin syke datter til forsøk i en fremmed klinik.

Dersom kontrollen virkelig hadde funnet sted på en klinik, og man var kommet til samme resultat, er det imidlertid neppe tvil om at fra Martha Steinsvik og de som ser på saken på samme måte, også da vilde ha funnet at forsøket burde vært foretatt ganske anderledes.

Fra Steinsvik hevdet at Therese Neumanns stigmata-sårsannsynligvis kunde forklares som stedfortredende menstruasjonsblødninger, da man kjerner tilfelle, hvor noe lignende har forekommet. Denne forklaring kan ikke være riktig. Stigmatisasjonen har nemlig også i en rekke tilfelle forekommert hos menn.

Når foredragsholderen uttalte at hun hevdet lægevidenskapens syn på saken, når hun sa at det hele kunde forklares som suggesjon og hysteri, var dette en tilsnikelse. Meningen blandt medisinerne er delte. Der finnes mange fremragende lærer som mente at suggesjons- og hysteri-teoriene her er utilstrekkelig forklaring.

Endelig kunde det være grunn til å kritisere den måte foredragsholderen sammenstilte «undrene» i Lourdes og Konnersreuth på.

Undertegnede kjerner riktig nok lite til begivenhetene i Lourdes, men hvis fra Steinsviks fremstilling av disse var like ensidig som hennes omtale av Therese Neumann, var den ikke meget å feste lit til.

I forbindelse med «miraklet» i Lourdes fortalte foredragsholderen at slike «undrene» var meget god forretning for de steder hvor de hørte hjemme, og at de hotellpriser som pilegrimsfarerne til dette sted måtte betale, tildels var ganske blodige. Når hun dermed, med eller mot sin vilje, gav tilhørerne inntrykk av at det samme var tilfelle i Konnersreuth, må man protestere.

Undertegnede har neppe noen gang hodd så billig som i Konnersreuth. Så vidt erindres var prisen for logi og kost for et døgn 2,50 mark — ca. kr. 2,25.

I denne forbindelse hør det vel bemerket at hverken Therese eller hennes foreldre mottar de mange tilbud om gaver som bydes dem, selv om de er fattige folk, som vel kunde trenge litt hjelp.

For enkelte sider av fenomenet i Konnersreuth kan vel suggesjonsteorien ha meget for sig — f. eks. med hensyn til at Therese på de katolske helgendager ofte ser visjoner som henger sammen med de begivenheter kirken feirer.

Men for mange andre ting er suggesjons-teorien en usannsynlig forklaring. Det kunde være interessant å komme nærmere.

mere inn på disse forhold, men den begrensede plass tillater det ikke.

De synspunkter fra Steinsvik fremkom med, vil ellers være vel kjent av dem som har satt sig inn i denne sak. De har vært fremsatt mange ganger før, og synes like mange ganger å være gjendrevet.

Dagfinn Flem

(fra «Sunnmørsposten», Ålesund).

Vi er innsenderen meget takknemlig for denne artikkel, men også han, som så mange før ham, vil erfare at en polemikk med fra Martha Steinsvik er ørkesløs. Især for denne dame gjelder ordene fra Goethes Iphigenia: «Ich denke nicht, ich fühle nur!»

TIL AVVEKSLING.

«St. Olav»s Redaksjon og Ekspedisjon må herved få lov til å bringe en offentlig og opriktig takk til de to damer som nu allerede i flere år ved sitt utrettelige og energiske arbeide har sørget for annonsene på «St. Olav»s omslag. Halvdelen av det finansielle grunnlag som trenges til vår kjære «St. Olav» er i de siste år blitt lagt av dem. Uten å fortape oss i større matematiske beregninger som rubrikken «Til avveksling» ikke egner seg for, vil vi allikevel en gang gjøre våre lesere bekjent med at disse to damers (hvis navn vi ikke fikk lov «til å ta med») arbeide i det forløpne år har skaffet oss 1000 kr. — tusen kroner — mere i inntekt enn alle abonnenter til sammen.

Videre kommentar vilde bare blakke vannet.

Alle vil derfor være enige i at det var Redaksjonens og Ekspedisjonens store og uundgåelige plikt å takke våre to flittige medarbeidere for deres uselviske, tidsrøvende og ofte meget utakkneelige arbeide.

Det er ikke ord men gjerning som er avgjørende for vår store fellessak.

Til slutt ennu en opriktig takk til alle våre abonnenter som har betalt sin skyldige kontingent, og en varmt takk på forhånd til alle som ennu har den hensikt å betale den i nærmeste fremtid. Vi håper at alle som kan, gjør det snarest mulig.

VARIA.

Oslo.

Sist lørdag hadde vår Høiærverdige Administrator Pastor H. Irgens foretrødt hos H. M. Kongen.

— Hans Høiærverdighet Administrator Irgens vil på 2nen Pinsedag holde høimessen i St. Halvards kirke, og etter høimessen meddele fermingenens sakramenter.

— Første Pinsedag er det 10 år siden Dominikanerne holdt sin første offentlig gudstjeneste i det provisoriske kapell i Neuberggaten 15. Til minne om dette 10-års jubileum vil der på denne dag i den vakre kirke, kronen på patrenes 10-årige strev, for første gang siden deres komme i Oslo, holdes en levittmesse etter Dominikaner-ritussen. Under messen vil der holdes en festpreken.

— Kongregasjonen «de propaganda Fide» har meddelt St. Antonius-søstrene fra Asten (Holland) tillatelse til å opprette et filial-hus på Stabekk. Søstrene vil der foreløpig leie St. Franciskus-Xaverius-søstrenes hus.

— I anledning av 40-års-jubileet for «Rerum Novarum» holdt St. Josefsforeningen et festmøte 14. mai med foredrag av *pater Lutz* om den berømte rundskrivelse. Foredraget som gav en klar fremstilling av rundskrivelsens hovedtanker formet sig som en varm hyldest til Pave Leo XIII. Formannen, hr. O. Olafsen, takket pater Lutz for det lærerike og interessante foredrag som ble mottatt med sterkt bifall. Derefter rettet Høiærverdige Administrator Irgens en takk til foreningens styre fordi det hadde arrangert dette møte og derved bidratt til å sprede kunnskap om Kirkens lærte vedrørende de sociale spørsmål. Under det påfølgende selskapelige samvær ble det fremsatt en del spørsmål som foredragsholderen besvarer.

S.

Syttende mai-fest.

Til tross for det triste vær var der en 70—80 personer fremmøtt til St. Olavs forbundets lokalforeningers 17. mai-fest. Værets tyngde syntes i begynnelsen også å ha lagt sig litt over forsamlingen. Det var vel også værets skyld at man begynte kl. 19½ istedenfor kl. 19 som det var annonseret! Men trass i alt. Da Hans Høiærverdighet Administratoren, etter et velkomstord fra formannen, hr. Andersen, hadde besteget talerstolen, var regnværet med alle de ubehageligheter det hadde ført med sig snart glemt. Hans greie, energiske festtale var en lykkelig kombinasjon av det nytte- og behagelige, det tradisjonelle og det nye. Talens korthet var ikke den minste blandt dens mange gode og praktiske sider.

En ny sang: «Norvegia Catholica», et dikt av frk. Fåberg, avsluttet festens offisielle del. Feststemningen kunde umulig være bedre, da man skulde sette sig tilbords. Bordene, som forresten hele lokalet, var pyntet med de nasjonale farver, som passet godt sammen med den «nasjonale» mat: Fin, fin!! Hurra, hurra, såvel for

de damer som har tilberedt de delikate retter som for dem som ustanselig serverte dem for de glade «70»! En særlig for denne anledning diktet bordsang: «*Sytende mai er vi så glad i*», likeledes forfattet av frk. Fåberg, blev av alle sunget med stor begeistring, og virket stimulerende på appetit-sansene.

Efter maten var det et mere intimt og rolig samvær, under hvilket fru Bongart sang nogen deilige sanger, som fant almindelig bifall. Så var det musikk og dans. Som et glimrende intermezzo fikk vi høre nogen av frk. Carelius's «pseudo-dramatiske» operetter, som hos alle vakte en velgjørende latter. Derefter servertes kaffe, og så var det igjen musikk og dans.

Undertegnede har bivånet få fester hvor stemningen var så ideell, så munter og hyggelig. Ungdommen rådet, og det på en slik måte at selv de eldre fristedes til dans! Så randt tiden og det blev igjen «regn» i sinne da formannen sluttet denne uforglemmelige festaften. St. Olavsforbundets styre kan være tilfreds over festens forløp. Næste år vil lokalet uten tvil være for lite til å rumme alle deltagende. Takk for all hygge og samvær! En særlig takk til den flittige festkomite som arrangerte alt på en sånn festlig måte.

— n —

Verneforeningen for unge kvinner.

Den 11., 12., 13. og 14. juni vil den internasjonale katolske forening til vern for unge kvinner holde en internasjonal kongress i Budapest. Som våre leserer vet består det også en norsk avdeling av denne store forening, som nu er næsten innført i alle land. Dens oprindelige opgave var å motarbeide den avksyelige trafikk som går under navnet «den hvite slavehandel». Efterhvert blev dens virksomhet utvidet. Den arbeider nu i det hele tatt for unge kvinner som søker plass, enten dette er i ens eget land eller i utlandet. Foreningen står de unge kvinner bi med råd og dåd, innhenter pålidelige oplysninger om plasser og stillinger som de ønsker å ta, hjelper de plass-søkende ved fremkomsten til en by o. l. Formann for den norske avdeling er fru Bankchef Parmann, men da hun bor utenfor byen bedes alle nærmere forespørsler i Oslo rettet til Søster Louise Emma, St. Josefs Institutt, Akersvn. 4. Telefon 26 718.

Rom.

Til Vikar-general for Rom og Roms distrikt har Paven utnevnt Hans Eminense Kardinal Marchetti-Selvaggiani. Han er født i Rom i 1871 og blev av den nuværende Pave i konsistoriet for 30. juni 1930 opphøjet til Kardinal.

En fantastisk talefilm.

Vi leser i «Times» følgende: «Den romersk-katolske erkebiskop fra Liverpool, som i en engelsk by ønsker å bygge verdens største katedral, erklærer: «La oss i vår tid opvekke igjen den store katedralbygningsånd fra det tolvte og trettende århundre.» For å opvekke denne tidlige trosbegeistring tar han sin tilflukt til moderne metoder. Igår viste han i Cameo Cinema i London for første gang en talefilm som er egnet til å vekke interesse for planen. Senere vil filmen også gå over hele landet. Hvor forbauset vilde den gamle Fulbert og de andre middelalderlige biskoper være hvis de kunde se denne plan som åpenbarer for folket ikke så meget med ord som ved en realistisk visjon, en fantastisk katedral hvis første sten ikke er lagt ennå.

Filmen er en fortelling om størrelse. Det vilde være rart hvis man ikke skulde bli forbauset når man hører at denne katedral — Sir Edwin Lutyens storslagne utkast — er beregnet å bli 670 fot lang, med en kuppel 473 fot høi og 168 fot i diameter. Men inntrykket blir rent kolossalt og uforglemmelig når man ser Europas største og mest berømte byggverker, at alle som én er mindre i størrelse enn denne enorme dom som viser sig på lerredet bak dem. Det er en *Leviathan* av arkitektur som rager op: rolig og enkel, og som i sin virkning synes å si: «Jeg er hvad det tyvende århundre kan gjøre. Husk på at I (og vi) ser Reims og Milanos og St. Peters og St. Pauls katedraler og «The House of Parliament o. s. v.), husk på at I tilhører en yngre, mindre utviklet og mindre erfaren verden.» Og høittalerens stemme som retter sig mot et auditorium hvor mengden pleier å se «Californias» stjerner, gjentar oftere hvor enormt dette tempel vil bli, under hvis kuppel 10 000 mennesker kan se høialteret, og uten tvil mange flere kan høre korets sangstemmer.

Der er en viss kristen eiendommelighet i at dette sted Brawnlov Hill er bebygget av et forlatt fattighjem med stort hospital, hvor en gang en forsamling av forarmede tilbragte sitt stille liv. Filmen fører oss over disse triste murstensbygninger. Og et sted stanser vi ved en rekke arbeidsledige som venter på matutdeling så at en tenor-stemme for et øieblikk kan synge om guddommelig medlidenhet.

Over en slik blanding av mursten, skifer og skorsten vil da den nye katedral til en pris av 3 millioner pund reise sig majestetisk. Og filmen, som utover denne kirkelige misjon, er utpreget realistisk, forklarer hvorledes man på mange måter kan hjelpe til med å skaffe midlene til veie. I sannhet, det 20. århundre er blitt tatt ved hornene, ti en av disse måter er å kjøpe

den grammofonplate som gjengir Erkebisken av Liverpools beskrivelse av katedralen. Med så megen energi og organisatorisk evne til å fremme arbeidet vil det sikkert ikke gå mange år før en besøkende som i nogen tid har vært fraværende fra byen, vil overraskes når han igjen nærmer sig den ved å se en lysende dom av plettfrift stål som i solskinn stråler og reiser sig høit over det røkfylte landskap. Og hvis han kanskje skulde komme tilbake ved nattetid sjøveien vil hans forbauselse vekkes av en veldig oplyst Kristusstatue som står høit oppe, likesom løsrevet mot den mørke himmel.»

Fra Kjøbenhavn.

«Danske Kvinders Katholske Forbund» hadde et meget vellykket landsmøte i Kjøbenhavn 10.—11. mai. Der var møtt frem fem representanter fra Sverige, men bare en fra Norge. Møtet blev åpnet med en messe i Jesu Hjerte kirke som var fylt til trengsel, og kommunionene var mange. Velærverdige pater Salm, forbundets åndelige rådgiver, talte vakkert om kvinnens oppgaver og katolsk aksjon. Efter messen lestes den innvielsesbønn Pave Pius II. har forfattet til den katolske kvinnelige. Om kvelden var det generalforsamling i Vesterhus. Hans Høiærverdighet biskop Brems var en meget interessert tilhører i de fire timer generalforsamlingen varte. Biskopen uttalte også etter møtets slutt at det hele hadde vært for ham som et åndelig bad. I det hele gjorde det et vidunderlig inntrykk å se den sympati, den interesse og den støtte biskopen yder det danske kvinneforbund. Ikke minst får man dette inntrykk ved å lese Hans Høiærverdighets hyrdebrev. Biskopen viser en dyp forståelse og anerkjennelse av katolske kvinnners oppgaver og arbeide. Dette kom også frem under den tale han holdt under messen i sitt private kapell mandag morgen.

Efter frokosten var det utfukt til Trørødhus — denne strålende blomst på det danske kvinneforbund, dette deilige sted nær «skov» og sjø, hvor mange fattige smårollinger henter styrke og sundhet i sommerferien. Under generalforsamlingen blev Trørødhus offisielt overdradd D. K. K. F. av formannen, fru Utke-Ram-sing, som har nedlagt et imponerende og beundrings-verdig arbeide. Under det offentlige møte i Borgernes Hus om kvelden holdt Mgr. Assarson fra Helsingborg et foredrag om «Vår viktigaste forsvarsfråga», hvor han bl. a. nevnte nasjonalismen som en av de største farer for Kirkens fremgang, og betegnet den som smålighet og egoisme. Fru Bergs foredrag om kjærlighet

var intet foredrag, men en mektig gripende hymne til «Charitas».

En enkel, men festlig souper avsluttet landsmøtet. Her var det den munstre, lyse, strålende stemning som preger det danske folkelykke, der gjorde sig gjeldende. De danske kvinner mottok sine tilreisende gjester med en enestående hjertelighet og elskverdighet, så man følte man var velkommen. Et overveldende inntrykk gjorde også den enhet og det samhold som preget de danske kvinner, og den begeistring som besjelet dem alle.

Ellen Faaberg.

Athens Akropolis i fare.

Det tyske arkeologiske institutt har offentliggjort en resolusjon hvorved det uttrykker sin engstelse for regjeringens plan om ved foten av Athens Akropolis å la bygge et veldig justispalass. Instituttet frykter med rette at den nye bygning kommer til å ødelegge Akropolis's imponerende skjønnhet, og mener at denne vandalisme er desto mindre forklarlig, fordi den absolutt ikke er nødvendig.

Athens Akropolis tilhører hele verden, sier resolusjonen. Inntil nu har Grekenland vernet om den underfulle arv, la oss håpe at dens regjering avholder sig fra skritt som i høyeste grad vilde forbause de kommende slekter.

«Rerum Novarum» og «Quadragesimo anno».

Fra mere enn 20 forskjellige land var store pilegrimsråker strømmet sammen til Rom for på en verdig og imponerende katolsk måte å feire 40-årsfesten for Pave Leo XIII.'s berømte arbeiderencyklika. Den 15. mai blev hele denne umåtelige skare mottatt av Paven i audiens på Damasuspllassen i Vatikanet. Litt etter kl. 5 kom Pius XI. ledet av 21 kardinaler og mange Erkebiskoper og Biskoper. Under en storm av jubel blev Han hilset velkommen av den veldige, brogede mengde, og tok plass på tronen. Audiensen som fikk et meget festlig forløp blev overværet av det fulltallige diplomatiske korps. I en halvannen times tale på tysk, fransk og engelsk hilste Paven pilegrimene velkommen, bebudet han den nye Encyklika («Quadragesima annos», «Firti år . . .») og talte om det som er nødvendig for disse to rundskrivelsers og for hvert katolsk programs virkeligjørelse, nemlig *bønn, aksjon, offer*. Med hensyn til den nye Encyklika «Quadragesimo anno» (som allerede da var i trykk og hvis summariske innhold var blitt utdelt blandt pilegrimene) sa Paven at han derved ikke bare igjen vilde opfriske minnet om «Rerum Novarums» betydning, men at den også hadde til hensikt å fortsette og å precisere de av Leo XIII. proklamerte sociale krav med tillempning til de nye tidsforhold. Til slutt meddelte Paven den Apostoliske velsignelse som de tusener mottok knelende.